[55] Seat No: _____ No. of printed pages : 3
Guj.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (IV-Semester) Examination
Wednesday, 5th April 2023
2.00 pm - 4.00 pm
UB04CCOM20 : Fundamentals of Management Accounting

કુલ ગુણ : ૬૦

પ્ર.૧ અ. સમજાવો - સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ ની લાક્ષણિકતાઓં. (8)

બ. સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદાઓ – ચર્ચો (7)

અથવા

પ્ર.૧ અ. તફાવત લખો : સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને પડતર હિસાબી પદ્ધતિ. (8)

બ. સંચાલકીય એકાઉન્ટન્ટ ની ભૂમિકા અને દરજ્જો – ચર્ચા કરો (7)

પ્ર.૨ તા. ૩૧-૭-૨૦૨૩ ના રોજ પુરા થતા ત્રણ માસનું ભૈરવનાથ લિમિટેડનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો . નીચેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે :---- (15)

મહિનો	વેચાણ	ખરીદી	મજુરી	ઉત્પાદન ખર્ચા	અન્ય ખર્ચા
એપ્રિલ	૮,૫૦,૦૦૦	૨.૬૦.૦૦૦	૯૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
મે	૮,૮૦,૦૦૦	૨.૭૦.૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦
જુન	૯,૨૦,૦૦૦	૩.૦૦.૦૦૦	૧,૧૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦
જુલાઈ	૮,૭૦,૦૦૦	૨,૮૦,૦૦૦	૯૫,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૧,૧૦,૦૦૦
ઓગસ્ટ	૧૦,૦૦,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦

વધારા ની માહિતી :-----

૧. કુલ વેચાણના ૩૦% જેટલું વેચાણ રોકડે થી થાય છે જયારે, કુલ ખરીદીના ૬૦% જેટલી ખરીદી ઉધાર થાય છે.

૨. ઉત્પાદન ખર્ચ માં માસિક રૂ. ૧૦,૦૦૦ જેટલો ઘસારો સમાયેલો છે .

૩. જુન માસ માં રૂ. ૨,૧૦,૦૦૦ ની પડતર કિંમત (રોકડ કિંમત)નું એક યંત્ર ખરીદવામાં આવશે ,જેની ખરીદી વખતે (ડાઉન પેમેન્ટ) રૂ. ૧૦,૦૦૦ ચૂકવાશે જયારે બાકીની રોકડ કિંમત ચાર સરખા માસિક હપ્તા માં વાર્ષિક ૧૨ % લેખે વ્યાજ સહીત ચૂકવાશે.

૪. સમય ગાળો ---

ઉધાર વેચાણ – ૧/૨ માસ , ઉધાર ખરીદી – ૧ માસ , મજુરી – ૧/૪ માસ

ઉપ્તાદન ખર્ચ – ૧ માસ

૫. જુન અને જુલાઈ માસ માં અનુક્રમે રૂ. ૩૦,૦૦૦ અને રૂ. ૪૦,૦૦૦ ની પરચુરણ આવક થવાની સંભાવના છે.

૬. તા. ૧-૫-૨૦૨૩ ના રોજ રોકડની બાકી રૂ. ૭૦,૦૦૦.

અથવા

પ્ર.૨ ભાવનાથ લિ. ના ચોપડા માં થી નીચેની માહિતી મળે છે. ૭૦% અને ૯૦% માટે પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો અને બંને સપાટી એ નફાકારકતા શોધો. (15)

(P.T.O.)

વિગત	૫૦% (૨૫,૦૦૦એકમ)	૧૦૦% (૫૦,૦૦૦ એકમ)
પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ.	૧,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજુરી રૂ.	૭૫,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા રૂ.	૨૫,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
કારખાના પરોક્ષખર્ચ રૂ.	૯૦,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦
ઓફીસ પરોક્ષખર્ચ રૂ	૬૫,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
વેચાણ વિતરણ પરોક્ષખર્ચ રૂ	૯૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
વેચાણ રૂ.	૬,૦૦,૦૦૦	૧૨,૦૦,૦૦૦

પ્ર.૩ અ) સમજાવો – પડતર નફા જથ્થા વિશ્લેષણ ના ઉદ્દેશો (8)

બ.) એક જ મેનેજમેન્ટ હેઠળ એક સરખી વસ્તુ બનાવતા બે પ્લાન્ટ આવેલા છે. (7)

જેનું હવે સંયોજન વિચારણા હેઠળ છે.

ઉત્પાદન ક્ષમતા	પ્લાન્ટ અ (૧૦૦%)	પ્લાન્ટ બ (૮૦%)
વેચાણ રૂ.	૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૨,૦૦,૦૦૦
ચલિત પડતર રૂ.	૬,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦
સ્થિર પડતર રૂ.	૧,૫૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦

સંચાલકોની વિચારણા માટે ગણતરી કરો :

૧. સંયોજિત પ્લાન્ટનું સમતુટ બિંદુ (રૂ.) ૨. સંયોજિત પ્લાન્ટની ૭૫% ક્ષમતા એ નફાકારકતા કેટલી હશે ?

અથવા

પ્ર.૩ અ) બાલેશાહ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ના ચોપડા માંથી નીચેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે. (૪)

વિગત	૨૦૨૧-૨૨	૨૦૨૨-૨૩
વેચાણ રૂ.	૧૨,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦૦
નફો રૂ.	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૭૫,૦૦૦

ગણતરી કરો – ૧. સ્થિર ખર્ચ ૨. નફા જથ્થા ગુણોત્તર

૩.સમતુંટ બિંદુ (રૂ) ૪. સલામતી નો ગાળો (૨૦૨૨-૨૩)

બ.) કાકા લિ.ના નીચેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે . (૭)

વેચાણ (૫૦,૦૦૦ એકમ × રૂ. ૧૦)	૫,૦૦,૦૦૦
ચલિત પડતર	૩,૦૦,૦૦૦
સ્થિર પડતર	૧,૦૦,૦૦૦

ગણતરી કરો - ૧.સમતુંટ બિંદુ (એકમો) ૨.નફા જથ્થા ગુણોત્તર ૩.રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦ નફા માટે જરૂરી વેચાણ (એકમો). જો એકમદીઠ વેચાણ કિંમત ૧૦% વધે અને એકમદીઠ ચલિત પડતર રૂ. ૧ વધે તો , ઉપરોક્ત વિગતો જેમ કે સમતુંટ બિંદુ (એકમો) અને નફા જથ્થા ગુણોત્તર પર કેવી અસર થશે ?

પ્ર .૪ અ.) સમજાવો - પ્રમાણ પડતર પદ્ધતિનો અર્થ અને વ્યાખ્યા . (8)

બ.) તફાવત લખો – પ્રમાણ પડતર પદ્ધતિ અને અંદાજપત્રીય અંકુશ. (7)

અથવા

પ્ર .૪ માર્ચ ૨૦૨૩ માટે વિવેકાનંદ લિ. ના ચોપડામાં થી નીચેની વિગતો મળે છે. (15)

૧૯૮ કિલોગ્રામ ના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	વિગત
૭૦	માલસામન પી , રૂ. ૩ કિગ્રાદીઠ
૬૦	માલસામાન ક્યુ , રૂ. ૧ કિગ્રાદીઠ
૯૦	માલસામાન આર , રૂ. ૨ કિગ્રાદીઠ
૨૨૦	
બાદ ૨૨	સામાન્ય બગાડ (ભંગાર કિંમત શૂન્ય)

૧૯૮	

ખરેખર ઉત્પાદન અને ખરેખર વપરાશ તેમજ ખરેખર પડતરની માહિતી નીચે મુજબ છે .

- ખરેખર ઉપ્તાદન – ૩,૯૬૦, કિલોગ્રામ
- ખરેખર વપરાશ અને ખરેખર પડતર ---

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કુલ પડતર
પી	૧,૫૦૦	૩,૭૫૦
ક્યુ	૧,૧૫૦	૧,૧૫૦
આર	૧,૮૮૨	૪,૭૦૫
કુલ	૪,૫૩૨	

ગણતરી કરો ---

૧. માલસામાન ખર્ચ વિચલન ૨. માલસામાન વપરાશ વિચલન ૩. માલસામાન ઉપજ વિચલન

૪. માલસામાન મિશ્રણ વિચલન ૫. માલસામાન ભાવ વિચલન

[55] Seat No: _____ No. of printed pages : 3
Eng.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (IV-Semester) Examination
Wednesday, 5th April 2023
2.00 pm - 4.00 pm
UB04CCOM20 : Fundamentals of Management Accounting
Total Marks : 60

Q.1 A) Explain – Characteristics of Management Accounting. (8)
B) Advantages of Management Accounting- Discuss. (7)

OR

Q.1 A) Difference between Management Accounting and Cost Accounting . (8)
B) Role and status of Management Accountant.- Discuss. (7)

Q.2 Prepare Cash Budget of Shri Bhairavnath Ltd for the period of three months , ending on 31-07-2023. Following details are available ::---- (15)

Month	Sales	Purchases	Wages	Manufacturing Expenses	Other Expenses
April	8,50,000	2,60,000	90,000	40,000	1,00,000
May	8,80,000	2,70,000	1,00,000	50,000	1,20,000
June	9,20,000	3,00,000	1,10,000	60,000	1,40,000
July	8,70,000	2,80,000	95,000	50,000	1,10,000
August	10,00,000	3,00,000	1,20,000	70,000	1,60,000

Additional Information :---

1. 30% of the total sales are made for cash and 60% of the total purchases are made on credit.
2. Manufacturing expenses include Rs. 10,000 , monthly depreciation amount.
3. A machine costing (Cash Price) Rs. 2,10,000 will be purchased in the month of June with down payment of Rs. 10,000. Rest of the cash price will be paid in four equal monthly installments with 12% (p.a.) interest.
4. Time Lag :---
   Credit sales – ½ month, Credit Purchase – 1 month ,
   Wages – ¼ month, Manufacturing expneses – 1 month.
5. Sundry income of Rs. 30,000 and Rs. 40,000 are likely to be received in the months of June and July, respectively.
6. Opening balance of Cash on 1st May, 2023- Rs. 70,000.

OR

Q.2 Following details are available from the books of Bhavnath Ltd. Prepare their Flexible Budgets at 70% and 90% production capacity and also find out profit amount at both the levels. (15)

Particulars	50% (25,000 units)	100% (50,000 units)
Direct Materials Rs.	1,00,000	2,00,000
Direct Wages Rs.	75,000	1,50,000
Direct Expenses Rs.	25,000	50,000
Factory Overheads Rs.	90,000	1,40,000
Office Overheads Rs.	65,000	70,000
Selling and Distribution Overheads Rs.	90,000	1,00,000
Sales Rs.	6,00,000	12,00,000

(P.T.O.)

Q.3 A) Explain : Objectives of Cost Volume Profit Analysis. (8)

B) There were two plants manufacturing the same products under one corporate management (7) , which decided to merge them.

Capacity	Plant -- A (100%)	Plant – B (80%)
Sales Rs.	10,00,000	12,00,000
Variable Cost Rs.	6,00,000	8,00,000
Fixed Cost Rs.	1,50,000	2,00,000

You are required to calculate for the consideration of the board of directors :

1. Break Even point (Rs.) for the merged plant
2. What would be the profitability on working at 75% of the merged capacity ?

OR

Q.3 A. Following details are available from the books of Baleshah Industries. (8)

Particulars	**2021-22**	**2022-23**
Sales Rs.	12,00,000	15,00,000
Profit Rs.	2,00,000	2,75,000

Calculate :---

1. Fixed Cost 2. P/V Ratio 3.Break Even Point (Rs.) 4. Margin of Safety.(2022-23)

Q.3 B. Details available from the books of Kaka Ltd. (7)

Sales (50,000 units × Rs. 10)	5,00,000
Variable Cost	3,00,000
Fixed Cost	1,00,000

Calculate :---

1. Break Even Point (Units) 2. P/V Ratio

3.Expected Sales (Units) to make profit of Rs. 1,50,000.

If per unit selling price is increased by 10% and per unit Variable cost is increased by Re. 1 , then how the above items, namely, Break Even point (units) and P/V Ratio will be affetcted ?

Q.4 A.) Explain meaning and definitions of Standard Costing. (8)

B.) Difference between Standard Costing and Budgetary Control. (7)

OR

Q.4 Following data is available from the books of Vivekananda Ltd. for the month of March , 2023. (15)

Standard Mix for the production of 198 Kgs, are given below

Kgs	Particulars
70	Material P , Rs. 3 per kg
60	Material Q, Re . 1 per kg
90	Material R, Rs. 2 per kg
220	
Less : 22	Standard Loss (No Scrap Value)
198	

Actual production and actual consumption and cost of materials consumed were as under :

- Actual Production - 3,960 Kgs.
- Actual Consumption and Cost ---

Materials	Kgs.	Total Cost (Rs.)
P	1,500	3,750
Q	1,150	1,150
R	1,882	4,705
Total	**4,532**	

Calculate :

1. Material Cost Variance
2. Material Usage Variance
3. Material Yield Variance
4. Material Mix Variance
5. Material Price Variance